

Galilei



A börtön éjszakája várt reá
S a vakság éjszakája és e két éj
Fekete mélyén semmi fény, öröm már.
És mégis, ott is, lelkének szeme
A végtelenség pályáit kereste
És mégis, akkor is fönn járt a Holdban,
Melynek magányos ormait először
Ő pillantotta meg a földiek közt
És a Jupiter holdjait kutatta
És a Saturnus gyűrűjét vigyázta
S míg poroszlói a sötét sikátor
Egyhangú köveit rótták unottan,
Ő a szabad és boldog végtelennek
Örök ösvényein járt, egyedül
A magasságok mélységes mezőin.
Kopogtatott a titkok kapuin,
A hétpecsétes zárat letörte
S érezte, hogy a rabság és a vakság
Szűkös, bús börtönébe lakatolva
Száguld a csillagok között az ember
Isten felé, a megváltó jövőbe,
Mégis mozog a föld! ujjongta ekkor.

Japánosan



Az esti felleg néha rózsaszínű
És néha bíbor, majd kék, majd arany,
Fáradt szívemnek vígan hozza hírül:
Az elmúlásnak mily dús titka van.

Tavaszi előtt



Már sejtem őt, ha a lány alkonyatban
A felhőt nézem, mely violaszínben
Valami távol muzsikára ballag
Egy ismeretlen rétre, messze innen.

Már sejtem őt, a kedves, ifjú szépet,
Ki eljövendő, de még szunnyad egyet,
Most készül bársony és smaragd zekéje
S a barna föld ölén dús haja serked.

Már néha sóhajtása száll s nyomába
Fölneszel avar ágyáról az erdő
S a jegenye, a komoly, ősi strázsa
Már tiszteleg felé, ki eljövendő.

K. L.

(Károlyi Lajos)



Egy megdicsőült művész derűs arca
Szobám faláról szembe néz velem.
Alvás előtt és ébredés után is
Ölelkezik vele tekintetem.

Ő mosolyog, ha szomorú a lelkem
És mosolyog, ha örvend a szívem
És fényben, árnyban, őszben és tavaszban
Csak mosolyog, némán és szelíden.

Fejem deres lesz, szemem fénye elhúny,
Kifosztanak a gondok, a napok,
Elhagynak a remények és barátok,
Ő híven őriz, arca rám ragyog.

Egy másik életből mosolyog immár,
Mint aki győzött s kinek titka van,
De itt hiába mondaná nekem meg,
Majd egyszer érte elmegyek magam.

Herczeg Vilmosnak



Ma téged illet dicséret, dicsőség,
Kit nem tört össze a nagy, szent robot,
Ki maga vagy az erő és a bőség
És minden kincsed nekünk áldozod.

Hány este jöttél, hogy komor napoknak
Gondját és gyászát űzze el derűd,
Míg szavaid melengettek, ragyogtak,
Az öröm, kedv száz asztala terült.

Huszonöt év munkában és sikerben,
Ó mennyi csalódás és szenvedés.
Milyen sok álom és való kevés.

De a művésznél még sincs gazdagabb,
Övé az ország, ahol egyre szebben,
Örök mosollyal, mindig süt a nap!

(Japános vers a gyermekről)



Nem tudhatod, melyik bölcsőben alszik
A nagy, a bölcs, a szent, kit vár e föld,
Kinek szava majd egy világra hallik
S ki egykor millió vágyat betölt!

Szonett Szegedhez



A magyar Alföld legszebb délibábja
Te vagy, szülőtte városom, Szeged,
De nem csalóka nyári fény varázsa,
Hanem valóság bús puszták felett.

Az égbe törnek tornyaid kevélyen
S a szőke magyar vízben rengenek
A palotáid és a magyar éjben
Virrasztó lángod nagy-messze remeg.

Dugonics András nézi, hogyan épül,
Magasba hogy tör házad, szellemed,
Hogy szebb lettél, mint voltál, nagy Szeged!

Magyar emlékül és magyar reményül
Állj boldogan és büszkén, ősi város,
Símulj szerelmes szívvel a Tiszához.

Építaphium



In memoriam doctoris Caroli Tóth

Antik mértékű verseknek méla zenéje
- Méltó zengeni őt, sírva dalolni porán.
Római férfiakat követett ő szent kötelesség
- Nyílegyenes ívén, mely a magasba suhant.

Három pajzs övezé lelkét, mely száz vihar ellen
- Bölcs derüsen s dacolón biztos erővel állt:
Isten igazsága, ember joga, földje szerelme,
- Értük szüntelenül fáradozott, amíg élt.

És amikor delelőn legszebb ormára elindult
- Élete napja, irígy sors keze lökte le őt.
Sírja fölött virraszt hálásan mind a tanítvány
- S a lebukott lobogót új diadalra viszi!

Május ünnepe



A hatalom kiadta a parancsot:
Ne legyen ünnep május elsején!
Zászló ne lengjen és ének ne zengjen,
Csak robotoljon csöndben a remény!

És jött a május. Ezer orgonának
Lila bugája bűgött, a napon
Minden bokor virágba öltözött föl
És a paréj is megnőtt szabadon.

Mint győzedelmi zászló, égbe lendült
A jegenye s ezer pacsirtadal
Hirdette boldogan és büszkeséggel,
Hogy itt a május és a diadal!

A nap bíborban hunyt el, a vizekben
Millió élet nászdalt remegett,
Míg a világ világ, még soha senki
Nem készített ennél szebb ünnepet!

Köszöntő



Áldott, ki jössz az Úr nevében
S veled a vídám üzenet,
Szívünk pirosuló melegéből
Hintünk elébed szőnyeget.

Szegénység kincsét hozom én is,
Csöndes dalt szelíd énekes,
Te meg se hallod, meg se érted,
Magányos, bús nyelven repes:

De a szemekből csak kinézed,
Mít vár én népem, a magyar,
Fojtott keservvel, néma daccal,
Elszánt erővel mit akar?

Hallgasd, ha majd szent Hymnusunknak
Istent keresnek hangjai,

Milliók ajkán egy imádság
S tudom, megrendít valami!

(Rákosi Jenőnek)



Szép ifjúságom, mikor, büszke tornán
Ellenfelünk volt Rákosi Jenő,
Vad verseinket rendre kaszabolván
Küzdött vitézül és keményen ő.

A harcban mind a két fél győzedelme
A magyarság dús nyeresége lett:
A csillagok közt trónol Ady Endre
S Rákosi itt áll mindnyájunk felett!

Ma is verekszem néha, ímmel, ámmal,
De méltó ellen oly ritkán akad,
Csahos ebekre mért vinnék hadat?

Inkább az éghez fordulok imámmal,
Hogy a nagy, végső diadal előtt
El ne bocsássa Rákosi Jenőt!

A szegedi boszorkányok



Most kétszáz éve égették meg őket,
Poraikon ma pásztor furulyál
És nem vette be testüket az őskert
És hírüket nem vitte szét futár.

Szent Györgynek éjjelén és Luca napján
Megrontották a marhát, a vetést;
Lovagoltak az Ördögök fuvarján
S megverték születést és temetést.

Szegények voltak, átkos, bélyeges nép,
Akiket ember és sors keze megtép,
Kiket a hóhér titkon temet el.

De kétszáz év után is bús, lidérces
Álmából a dárdás polgár fölérez
S rájuk gondolni csak nagy félve mer!

Mindörökkön



Nyárvégi estén csillagok ragyognak,
Meleg fényük van most a csillagoknak.
Oly régiek e távoli napok,
De én, de én nem a régi vagyok.

Ezért fáj egyre jobban évről-évre
Fölnézni a magasság ünnepére,
Hol változatlan tündöklő a pompa
S ragyogni fog majd nemsoká siromra.

Havi boldogasszony



Az öreg templom füvellő tövében
A nyári éjben ott hevernek ők,
Parasztok, barnák, csöndes és komoly nép,
Mint hajdan őseik, a bessenyők.

A vén zsolozsmát egykedvűn morogják,
Az anda hold hint rájuk teritőt,
A közel temető mellett a kósza
Komondorok jelentik az időt.

A szent szobor lábánál gyertyafényben
Bozontos ősz, szakállasan, sunyin,
Boszorkányos szemmel vigyázza őket
Az imádságos magyar Rasputin.

Éjfél után már imbolyog a gyertya.
Szekérvárában szundít a sereg,
Fekete Mária palástja rajtuk
És ajkuk bűvös ígéket remeg.

Már alszanak, már messze, messze mentek
És míg a Göncöl szekere görög,
Ők ázsiai rónákon robognak,
Emese álma ez: mély és örök.

Endre Bélának sírjára



Tiszta, szelíd lelkét csöndben ringatta az alkony,
Egy volt ő s a mező, benne a róna dalolt,
Mások a parlagról büszkén magasodtak az égnek,
Ő a magyar föld méla porába hajolt.

A rossz leány



A faluból jött, hol szántás, vetés van
És aratás meg cséplés. Nyugalom.
Hol arany nap van és fekete éj van,
Boldog békében él ember, barom.
Most villamos csilingel a fülébe
És autóknak szirénája bűg
És fizetés itt minden nóta vége
És csak hajnalban fekszik itt a tyúk,
De hajnal után álom száll szemére
És visszaviszi őt a régi rétre
S a kósza szél szívébe hinti szét
Kaszálók szénájának parfümét!

Gyorsírás



Ó mennyi ige, mely örökre elszállt,
Bár üdvösséges híreket hozott,
A csillagok közt hasztalan lebeg már
Míg gyilkol, gyújtogat sok átkozott!

A Ganges mentén csöndben és magányban
Egy bölcs királyfi hangja éjbe ment
S a Genezáret partján holdas árnyban
Szavak köszöntötték a végtelent.

Ó írók a szárnyaló igéket,
Hogy a betűkből épüljön új élet,
Az igazság és szépség temploma.

Tudás, művészet szava megmaradjon
S hirdesse, hogy a bátor földi harcon
Nem győzhet a bitor! Nem, nem, soha!

Szent szegénység



Úgy hordozom a szegénység gubáját,
Mint valami dús királyi palástot,
Nyugalmas és hatalmas büszkeséggel,
Mint aki titkos, új kincsekkel áldott.

A kurtakocsmák söntését az éjben
Úgy megterítem hittel és malasztal

És mámoros jószágom italától
Magas jókedvre derül minden asztal.

A koldusoknak pazar kézzel osztok
Vigasztalást és áldást nyakrafőre,
Hogy szentmise lesz a boros felejtés,
Hogy az úr vére lesz a könnyű löre.

Falu



Egy autón porzunk el szédülettel
Az álmából riadt falun keresztül.
Libák gágognak ránk a pocsolyából
S öreg apók pipálnak az ereszrül.

Még integet a faluvégi nyárfa,
Még leng a pornak szürke keszkenője,
Még utolér a konduló harangszó,
De mi törünk már vágatón előre.

Faluból jött a lelkem s most csodálja
E nagy világot, mely teljes csodákkal,
Magas tetőkkel, karcsú asszonyokkal,
Kék zubbonyokkal, távol kék virággal.

Új szédületek autója, lelkem,
A végtelenben semmibe viharzó,
Magányos órán néha hívogat még
Egy rég elzengett, falusi harangszó...

Torozás



Alsóváros öskertje mellett
Az árok partja rejt talán,
Ottan pihen véres fejed,
Szörnyű halálra égetett
Dózsa György, dicső ősapám.

Alsóváros öskertje táján,
A boszorkányok szigetén
Lidércesek néha az éjek
És oly haloványak a fények,
Mint a szívemben a remény.

Véres fejünk lehullt a porba,
Rózsás hitünk, mint tört kereszt,

Alsóváros őskertje fáj,
Jeltelen temető e táj:
Mindenszentekkor zengem ezt!

Babits Mihálynak



Jöttél szelíden a lankás Dunántúl
Kékes tájáról, hol dús a gerezd
S az őszi este végtelenbe tágul
S a lila égbe lendül sok kereszt.

Hoztál magaddal új dalt, mely az ősi
Örök verseknek örzi zengzetét,
Új álmokat, melyek az égi, földi
Csodák köréből lengenek eléd.

S a magyar rónán új tornyok szökelltek
Merész magasba és egy új seregnek
Élén jövőbe tartottál, Vezér.

S ma egy világnak romján újra kelve
Te vagy megint új harcok tiszta lelke,
A lobogó, ki új egekbe ér!

Fekete Ipolynak



Kegyes atyák kedves, hű utóda,
Hadd köszöntsön vígan ez a dal
(Egyszerű vers, nem ünnepi óda)
Téged, derűs, örök fiatal.

Nem hiába olvastad Horácot,
Mosolyogva nézed a telet
S a szelíd Virgilt forgatva, látod:
Minden télre jó egy kikelet.

Adjon Isten néked még sok évet,
Mezei virágot, kerti bort,
Tartsa meg sok tisztelő hívének
Főtisztelendő Fekete Ipolyt!

Dankó Pistának



Magyar Héten a magyar cigánynak
Hadd hódoljon a magyar dalos,
Hadd maradjon emléked szívünkben
Könnyharmatos, virágillatos.

Húzd rá cigány, te örök, te áldott,
Virulj mindig, dicső nótafa,
Halhatatlan híred ragyogását
Be ne fődje feledés hava!

Zengj nekünk a vásárhelyi térről,
Dorozsmai malomról dalolj,
A szegedi boszorkány varázslat
Szálljon reánk a vonód alól!

Magyar bánat és magyar reménység
Muzsikádban ölelkezzenek,
Magyar múltból a magyar jövőbe
Így marsoljon új dalos sereg!

Diadalmas nótáid szavára
Némuljon az idegen silány,
Húzd szívébe az egész világnak
Igazunkat, szent magyar cigány!

Addig is...



Mikor az este csöndje és magánya
Szűkös szobámban fönn virraszt velem,
Elindulok a képzelte utazásra,
Az őszi szélben szálló fellegen.

Sziget és Léva, Várad és Szokolca
S a többiek, sok kedves, régi táj,
Fölrémlenek ragyogva és borongva,
Mind, ami szép volt és mind, ami fáj.

Emlék és vágy zászlóját, koszorúját
Kitűzöm némán tornyaik felett:
A jó remény rózsákat hint reájuk
És nefelejcszet az emlékezet!

Temető



A hervadás bús pompájában áll most
A temető. Ó, mennyi szín, derű,

Fehér és lila őszi rózsatenger,
Mely hullámszik az enyészet szelére.

Egy alacsony pad vár rám pihenőül,
Előtte zöld deszkából ácsolt apró
Sírdomb szelíden mosolyog a fényben.
Fölöttem magyar égnek végtelenje,
Elöttem a határtalan magyar táj.

E kicsi sírban egy csöpp lányka szunnyad,
Mint elhervadt virág az őszi kertben.
Köröttem mindenütt békés kereszték
S mély nyugalom beszédes csöndje hallgat.
Mely minden bölcsességnél igazabb.

E kicsi hant előtt, e nagy magányban
Megölelem az édes életet,
Mely ragyogást küld jeltelen sírokra
S virágözönt az ódon temetőkbe
S az őszi nap csókjával arcomon
Megindulok rózsásan, dalosan,
A boldog elmúlás víg vőlegénye.

Alföldi művészet



Hol a magyar nap fénye kelt ragyogva
S egész világra tündökölt a vászon:
Nagybánya most nincs. A sok tarka pompa,
Mit ő adott: ma csak művészi álom.

A Tatra száz csodája, drága Erdély
Minden szépsége tőlünk messze tüntek,
De a magyar alföldi végtelenség
Kitárul dúsán szívünknek, szemünknek.

A mindenségnek isteni Művésze
Oly rejtelmesen széppé tette nekünk.
Ez a mi boldog, áldott menedékünk.

Hogy képét méltó módon fölidézzé,
A magyar szem mereng a magyar éjben
És várja a hajnalt a magyar égen.

A színésznő



Nekem a végzetem volt a színésznő,
Ki ifjúságomban játszott velem,
Játszott halált és életet s azóta
Kísér e bús és csalfa szerelem.

A múltak süllyesztőjéből gyakorta
Fölbukkan s szökén mosolyog felém,
Rég elzengett zenékre ring alakja,
Mely egykor üdvösség volt és remény.

Daloknak anyja, kínoknak szülője,
Sokat kószáltam véle Váradon,
Övé volt koldús bérem, dús babérom,
Az imádságom és a sóhajom.

Miatta félek szép szemekbe nézni,
Miatta lettem agg és zord legény.
Miatta lennék ismét balga költő,
Ha egyszer én még újra kezdeném!

Betlehem



A kocsmá ajtaját kitarják
S hozzák subában a telet,
Az istállóban ott a jászol,
A jászolban a Szeretet.

A gyémánt csillag áll fölöttük
Füstös lármában szeliden,
Nyájas barmok között az almon
Az Ácsnak Gyermeke pihen.

Kántálnak a három királyok
S velük a jámbor pásztorok,
A söntés mélyén egy elázott,
Elbúsult zsöllér tántorog.

Könnyes szeme bámulja báván
A betlehemi csillagot,
A jó reményt, mit körülállnak
Szegények, árvák, magyarok!
